

Provera poznavanja porekla robe – obaveštenje zainteresovanim licima

U skladu sa tačkom 3. pod 4) postupka izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za sačinjavanje izjave o poreklu robe na fakturi (Akt UC broj 148-07-483-00-10/3/2009 od 25.10.2010. godine) izvoznik mora da ima zaposleno najmanje jedno lice koje poznaje pravila o poreklu robe, što se dokazuje važećom potvrdom UC o uspešno izvršenoj proveri poznavanja porekla robe.

Prijava za proveru poznavanja porekla robe

Prijavu za proveru poznavanja porekla robe zainteresovana lica mogu podneti na sledeću adresu:

Uprava carina Srbije
Odeljenje za poreklo robe
Bul. Zorana Đinđića 155a
11070 Novi Beograd

Prijava za proveru poznavanja porekla robe se podnosi UC u slobodnoj formi na memorandumu privrednog društva sa sledećim podacima o licu na koje se prijava odnosi:

1. Ime i prezime
2. Datum rođenja
3. Mesto rođenja
4. JMBG
5. Status u preduzeću (zvanje, odnosno radno mesto)
6. Kontakt telefon i e-mail adresa.

Uz prijavu za proveru poznavanja porekla robe ne treba prilagati taksu.

Termin za proveru poznavanja porekla robe

Provera poznavanja porekla robe se održava u centrali Uprave carina Srbije (Bul. Zorana Đinđića 155a).

Obaveštenje o terminu provere poznavanja porekla robe prijavljenim licima UC dostavlja putem pošte ili preko e-mail adrese, najmanje tri (3) dana pre dana održavanja.

Postupak provere poznavanja porekla robe

Provera poznavanja porekla robe se vrši pred Komisijom za poreklo robe i sastoji se od dva dela:

1. Usmeno odgovoranje na postavljena pitanja;
2. Rešavanje zadataka.

**Pitanja koja su do sada postavljana licima prilikom provere poznavanja
porekla robe od strane Komisije za poreklo robe**

RB	PITANJA
1.	Navesti sve sporazume o slobodnoj trgovini koje primenjuje Republika Srbija.
2.	Koje zemlje, odnosno teritorije su, osim Republike Srbije, strane potpisnice Sporazuma CEFTA 2006?
3.	Da li su svi proizvodi na režimu slobodne trgovine u skladu sa odredbama Sporazuma CEFTA 2006?
4.	Sa kojim zemljama CEFTA regiona Srbija ima liste proizvoda izuzetih iz režima slobodne trgovine?
5.	Na kojim principima su ta izuzeća zasnovana (kvote)?
6.	Koji su osnovni principi sticanja preferencijalnog porekla u skladu sa Sporazumima o slobodnoj trgovini koji su zasnovani na PAN-Evropskim pravilima o poreklu?
7.	Šta su to potpuno dobijeni proizvodi?
8.	Šta su to dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi?
9.	Šta su nedovoljni (minimalni) postupci obrade ili prerade?
10.	Šta je kvalifikaciona jedinica?
11.	Šta su neutralni elementi?
12.	Šta je tarifni broj?
13.	Objasniti princip tolerancije.
14.	U kojim slučajevima se ne može primeniti princip tolerancije?
15.	Koliko kolona ima Lista obrade ili prerade i šta svaka od njih predstavlja?
16.	Šta znači pozicija ex ispred tarifnog broja ili Glave CT?
17.	Na koje materijale se odnosi propisani uslov iz kolone 3 ili 4 Liste obrade ili prerade?
18.	Navesti nekoliko načina za sticanje porekla iz Liste obrade ili prerade.
19.	Kada je za učešće materijala bez porekla u Listi obrade ili prerade propisan maksimalno dozvoljeni procenat od npr. 40% cene proizvoda franko fabrika, objasniti šta to znači?
20.	Šta znači cena proizvoda franko fabrika?
21.	Šta je kumulacija porekla?
22.	Objasniti razliku između bilateralne i multilateralne (dijagonalne) kumulacije porekla.
23.	Koji uslovi moraju biti ispunjeni da bi se ostvarila dijagonalna kumulacija porekla?
24.	Sa kojim sve zemljama, odnosno teritorijama Republika Srbija može da kumulira poreklo?
25.	Da li se u skladu sa Prelaznim trgovinskim sporazumom između EU i RS i Sporazumom između RS i Turske, kumulacija porekla može primeniti na sve proizvode? (Prilog V)
26.	Ako materijali sa poreklom u Srbiji nisu podvrgnuti postupcima koji su veći od nedovoljnih, pri primeni kumulacije porekla, da li proizvod može da stekne status proizvoda sa srpskim preferencijalnim poreklom (dodata vrednost)?
27.	Ukoliko je za sticanje porekla korišćena kumulacija u skladu sa članom 3 Sporazuma CEFTA, šta se upisuje u rubriku 7 sertifikata EUR.1, odnosno dodaje na kraju izjave o poreklu na fakturi?
28.	Objasniti princip zadržavanja porekla robe (primer: popunjavanje sertifikata EUR.1 za robu EU porekla kada se roba izvozi u CEFTA region - rubrike 2, 4, 5, 7)
29.	Objasniti zabranu povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine – član 15.
30.	Da li se na materijal ruskog preferencijalnog porekla, koji je uvezen u Srbiju i pušten u slobodan promet uz primenu preferencijala shodno Sporazumu o slobodnoj trgovini između RS i Rusije, i koji je dalje korišćen za proizvodnju određenog proizvoda koji se izvozi u npr. Evropsku uniju, odnosi zabrana povraćaja ili oslobođenja ?
31.	Objasniti princip direktnog transporta.
32.	Na osnovu kojih dokumenata se dokazuje ispunjenost uslova direktnog transporta u slučaju da je izvršen pretovar robe u trećoj zemlji?
33.	Šta podrazumeva dokumentarna sledljivost korišćenih materijala?
34.	Kojim dokumentima se potvrđuje preferencijalno poreklo robe (dokazi o poreklu)?
35.	U kojim slučajevima se može naknadno izdati uverenje o poreklu robe EUR.1, a u kojim duplikat uverenja o poreklu robe EUR.1?
36.	Šta je to zamensko uverenje o poreklu robe i kada se ono može izdati?

37.	Koliki je rok važenja uverenja EUR.1 od trenutka njegovog izdavanja u Strani ugovornici?
38.	Koliko dugo se mora čuvati dokumentacija kojom se dokazuje poreklo izvezene robe?
39.	U kom roku se mora izvršiti naknadna kontrola po zahtevu strane carinske administracije?

Primer zadatka:

Izvozni proizvod: Čokoladno mleko (1 litar) – tarifni broj 22.02,
vrednost 1 evro FCO fabrika
izvozi se u Hrvatsku.

Čokoladno mleko je proizvedeno od sledećih materijala:

- mleko, turskog porekla – tarifni broj 04.01.....	vrednost 0,5 evra
- kakao, indijskog porekla – tarifni broj 18.01.....	vrednost 0,1 evra
- šećer, brazilskog porekla – tarifni broj 17.01.....	vrednost 0,1 evra
- ambalaža, domaćeg porekla - tarifni broj 48.11	vrednost 0,1 evra
- troškovi proizvodnje.....	vrednost 0,1 evra
- marža.....	<u>vrednost 0,1 evra</u>
	ukupno: 1 evro

Kakao i šećer su prilikom uvoza u našu zemlju stavljeni u postupak aktivnog oplemenjivanja system odlaganja.

U Srbiji su materijali podvrgnuti radnjama većim od nedovoljnih.

Da li se za čokoladno mleko u ovom primeru, prilikom izvoza, može izdati sertifikat EUR.1 u skladu sa odredbama Sporazuma CEFTA?

Literatura

1. Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi - CEFTA 2006 („Sl. glasnik RS“, broj 88/2007);
2. Prelazni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne i Republike Srbije, sa druge strane, („Službeni glasnik RS“, broj 83/2008);
3. Sporazum o slobodnoj trgovini između Republike Srbije i Republike Turske („Sl. glasnik RS“, broj 105/2009);
4. Sporazum o slobodnoj trgovini između Republike Srbije i država EFTA („Sl. glasnik RS – Međunarodni ugovori“, broj 6/2010);
5. Uredba o carinski dozvoljenom postupanju robom („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 93/10).